

DECIZIA (PESC) 2016/2356 A CONSILIULUI**din 19 decembrie 2016****de sprijinire a activităților SEESAC de dezarmare și control al armelor în Europa de Sud-Est în cadrul Strategiei UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW, precum și de muniție aferentă**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 26 alineatul (2) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 15 și 16 decembrie 2005, Consiliul European a adoptat Strategia UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW și de muniție aferentă (denumită în continuare „strategia”), care stabilește liniile directoare pentru acțiunea Uniunii în domeniul armelor de calibru mic și armamentului ușor (SALW). Strategia identifică Balcanii și Europa de Sud-Est drept una dintre regiunile afectate în mod special de acumularea excesivă și de proliferarea SALW. Aceasta afirmă că Uniunea va acorda atenție cu prioritate Europei Centrale și de Est și subliniază, făcând trimitere în special la Balcani, că sprijinul în vederea unui multilateralism eficient, precum și a unor inițiative regionale relevante reprezintă un instrument eficient pentru punerea sa în aplicare. De asemenea, strategia promovează în special nevoia de a participa la eforturile de reducere a stocurilor excedentare de SALW rămase în Europa de Est din perioada Războiului Rece.
- (2) Cu ocazia celei de a 6-a Conferințe de revizuire pregătitoare din 2016 a Programului de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu SALW sub toate aspectele sale (denumit în continuare „Programul de acțiune al ONU”), care a fost adoptat la 20 iulie 2001, toate statele membre ale ONU și-au reafirmat angajamentul de a preveni traficul ilicit de SALW. Statele au salutat progresele privind consolidarea cooperării regionale și subregionale și s-au angajat să stabilească sau să consolideze, dacă este cazul, astfel de mecanisme de cooperare, coordonare și schimb de informații, inclusiv schimb de bune practici, pentru a sprijini punerea în aplicare a programului de acțiune.
- (3) Biroul de control pentru Europa de Sud-Est și de Est asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC), înființat la Belgrad în 2002, care funcționează în temeiul mandatului comun al Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și al Consiliului de Cooperare Regională (succesorul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est), acordă asistență părților interesate la nivel național și regional în vederea controlului și a reducerii proliferării și folosirii abuzive a SALW, precum și a muniției aferente și contribuie astfel la consolidarea stabilității, securității și dezvoltării în Europa de Sud-Est și de Est. SEESAC pune un accent deosebit pe dezvoltarea de proiecte regionale care să abordeze situația reală a fluxurilor transfrontaliere de arme.
- (4) Uniunea a sprijinit anterior SEESAC prin Decizia 2002/842/PESC a Consiliului ⁽¹⁾, care a fost prelungită și modificată prin Deciziile 2003/807/PESC ⁽²⁾ și 2004/791/PESC ⁽³⁾ ale Consiliului, precum și prin Decizia 2010/179/PESC a Consiliului ⁽⁴⁾. Uniunea a sprijinit, de asemenea, activitățile SEESAC de control al armelor prin Decizia 2013/730/PESC ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Decizia 2002/842/PESC a Consiliului din 21 octombrie 2002 de punere în aplicare a Acțiunii comune 2002/589/PESC în vederea unei contribuții a Uniunii Europene la combaterea acumulării și proliferării cu caracter destabilizator de arme de calibru mic și armament ușor în Europa de Sud-Est (JO L 289, 26.10.2002, p. 1).

⁽²⁾ Decizia 2003/807/PESC a Consiliului din 17 noiembrie 2003 de prelungire și modificare a Deciziei 2002/842/PESC de punere în aplicare a Acțiunii comune 2002/589/PESC în vederea unei contribuții a Uniunii Europene la combaterea acumulării și proliferării cu caracter destabilizator de arme de calibru mic și armament ușor în Europa de Sud-Est (JO L 302, 20.11.2003, p. 39).

⁽³⁾ Decizia 2004/791/PESC a Consiliului din 22 noiembrie 2004 de prelungire și modificare a Deciziei 2002/842/PESC de punere în aplicare a Acțiunii comune 2002/589/PESC în vederea unei contribuții a Uniunii Europene la combaterea acumulării și proliferării cu caracter destabilizator de arme de calibru mic și armament ușor în Europa de Sud-Est (JO L 348, 24.11.2004, p. 46).

⁽⁴⁾ Decizia 2010/179/PESC a Consiliului din 11 martie 2010 de sprijinire a activităților SEESAC de control al armelor în Balcanii de Vest, în cadrul Strategiei UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW și muniție aferentă (JO L 80, 26.3.2010, p. 48).

⁽⁵⁾ Decizia 2013/730/PESC a Consiliului din 9 decembrie 2013 de sprijinire a activităților SEESAC de dezarmare și control al armelor în Europa de Sud-Est în cadrul Strategiei UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW, precum și de muniție aferentă (JO L 332, 11.12.2013, p. 19).

- (5) Uniunea dorește să finanțeze un nou proiect SEESAC privind reducerea amenințării proliferării ilicite și a traficului ilicit de SALW și de muniție aferentă în Europa de Sud-Est,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În vederea punerii în aplicare a Strategiei UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de arme de calibru mic și armament ușor (SALW) și de muniție aferentă și a promovării păcii și securității, activitățile din cadrul proiectului SEESAC privind reducerea amenințării proliferării ilicite și a traficului ilicit de SALW și de muniție aferentă în Europa de Sud-Est care urmează a fi sprijinite de Uniune urmăresc următoarele obiective specifice:

sporirea cooperării regionale, a schimbului de cunoștințe și a schimbului de informații care să conducă la consolidarea capacităților pentru elaborarea unor politici bazate pe elemente concrete;

îmbunătățirea capacității de securitate fizică și gestionare a depozitelor (PSSM) prin actualizări în materie de securitate a infrastructurii, reducerea excedentului și formare;

consolidarea capacităților de marcare, urmărire și evidență;

reducerea posesiei ilicite și a utilizării abuzive a armelor de foc prin sprijinirea campaniilor de sensibilizare și colectare;

Uniunea finanțează acest proiect, a cărui descriere detaliată se regăsește în anexă.

Articolul 2

- (1) Înalțul Reprezentant este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii.
- (2) Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a proiectului menționat la articolul 1 este asigurată de SEESAC.
- (3) SEESAC își îndeplinește atribuțiile sub responsabilitatea Înalțului Reprezentant. În acest scop, Înalțul Reprezentant încheie acordurile necesare cu PNUD care acționează în numele SEESAC.

Articolul 3

(1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a proiectului finanțat de UE și menționat la articolul 1 este de 6 508 136 EUR. Bugetul total estimat al întregului program este de 9 142 355 EUR. Programul este cofinanțat de Uniune, de Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Norvegiei și de beneficiar.

(2) Cheltuielile finanțate din valoarea de referință prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului Uniunii.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (1). În acest scop, Comisia încheie acordul necesar cu PNUD, care acționează în numele SEESAC. Acordul prevede obligația SEESAC de a asigura o vizibilitate adecvată a contribuției Uniunii în raport cu mărimea acestei contribuții.

(4) Comisia depune eforturi în vederea încheierii acordului menționat la alineatul (3) în cel mai scurt timp posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la orice dificultăți în cadrul respectivului proces și cu privire la data încheierii acordului.

Articolul 4

- (1) Înaltul Reprezentant raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii pe baza unor rapoarte periodice trimestriale întocmite de SEESAC. Rapoartele respective stau la baza evaluării efectuate de Consiliu.
- (2) Comisia raportează cu privire la aspectele financiare ale proiectului menționat la articolul 1.

Articolul 5

- (1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.
- (2) Prezenta decizie expiră la 36 de luni de la data încheierii acordului menționat la articolul 3 alineatul (3) sau, în cazul în care niciun acord nu a fost încheiat în acest termen, la șase luni de la data intrării sale în vigoare.

Adoptată la Bruxelles, 19 decembrie 2016.

Pentru Consiliu
Președintele
L. SÓLYMOS

ANEXĂ

Propunere pentru contribuția Uniunii la Proiectul SEESAC privind reducerea amenințării proliferării ilicite și a traficului ilicit de arme de calibru mic și armament ușor (SALW) și a acumulării acestora în Europa de Sud-Est**1. Introducere și obiective**

Europa de Sud-Est (ESE) rămâne o zonă de preocupare deosebită, precum și o provocare importantă în cadrul Strategiei UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de arme de calibru mic și armament ușor (SALW) și de muniție aferentă (denumită în continuare „strategia UE privind SALW”). Deși s-au făcut progrese semnificative în ultimii ani, amploarea acumulării de SALW și muniție, condițiile de depozitare necorespunzătoare, posesia ilicită pe scară largă și lacunele în privința elaborării politicilor și a capacității de punere în aplicare limitează în continuare eficacitatea eforturilor de control al SALW. Prin urmare, pentru a asigura progrese continue, a securiza câștigurile și a deschide calea pentru o soluție pe termen lung, continuarea sprijinului pentru combaterea amenințării reprezentate de proliferarea și traficul ilicit de SALW în și din ESE formează o parte esențială a eforturilor Uniunii de îndeplinire a obiectivelor Strategiei UE privind SALW.

Obiectivul general al proiectului este să contribuie la pacea și securitatea internațională prin combaterea amenințării reprezentate de acumularea la scară largă și traficul ilicit de SALW și de muniție aferentă în și din ESE. În același timp, acesta va consolida stabilitatea regională prin lucrările în cadrul Consiliului de Cooperare Regională (CCR, succesor al Pactului de stabilitate pentru Europa de Sud-Est) și în parteneriat cu alte inițiative relevante. În special, proiectul va spori cooperarea regională, schimbul de cunoștințe și schimbul de informații și va conduce la consolidarea capacităților pentru elaborarea unor politici bazate pe elemente concrete; va îmbunătăți capacitățile de securitate fizică și gestionare a depozitelor (PSSM) prin actualizări în materie de securitate a infrastructurii, reducerea excedentului și formare; va consolida capacităților de marcare, urmărire și evidență și va reduce posesia ilicită și utilizarea abuzivă a armelor de foc prin sprijinirea campaniilor de sensibilizare și colectare.

Punerea în aplicare a proiectului se bazează pe Planul regional de punere în aplicare privind combaterea proliferării SALW și va avea drept rezultat creșterea securității și stabilității în ESE și dincolo de aceasta, abordând proliferarea și traficul ilicit de SALW și muniție aferentă. Proiectul va avea o contribuție directă la punerea în aplicare a Strategiei europene de securitate, a Strategiei UE privind SALW, a Strategiei UE privind armele de foc, a Tratatului privind comerțul cu arme, a Programului de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu SALW sub toate aspectele sale, a Instrumentului internațional de urmărire, a Protocolului ONU privind armele de foc precum și a Rezoluției 1325 (2000) a Consiliului de Securitate al ONU, și va consolida în special cooperarea regională privind combaterea amenințării reprezentate de proliferarea SALW și a muniției aferente. Rezultatele proiectului vor avea de asemenea o contribuție directă la punerea în aplicare a obiectivului de dezvoltare durabilă 16 privind societățile pașnice și echitabile, în special țintele 16.1 (Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și a ratei mortalității pretutindeni) și 16.4 (Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite de arme). În plus, proiectul va sprijini punerea în aplicare a planului de acțiune al Comisiei care vizează traficul ilegal de arme de foc și explozivi în Uniune.

Pe baza punerii în aplicare cu succes a Deciziei 2013/730/PESC, în special, și în conformitate cu Strategia UE privind SALW, prezentul proiect de urmărire vizează să consolideze în continuare sistemele naționale de control și să continue promovarea multilateralismului, creând mecanisme regionale pentru combaterea furnizării și a proliferării cu caracter destabilizator de SALW și de muniție aferentă. În plus, pentru a se asigura că câștigurile în materie de capacitate din ESE sunt partajate cu alte posibile domenii de preocupare, proiectul va urmări o dimensiune regională mai cuprinzătoare, prin eforturi specifice de transfer de cunoștințe.

2. Selectarea agenției de punere în aplicare și coordonarea cu alte inițiative de finanțare relevante

SEESAC este o inițiativă comună a Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și a CCR și ca atare reprezintă punctul focal al activităților legate de SALW în ESE. În calitate de braț executiv al Planului regional de punere în aplicare privind combaterea proliferării armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW), SEESAC colaborează din 2002 cu părți interesate la nivel național și internațional în ESE în ceea ce privește punerea în aplicare a unei abordări holistice pentru controlul SALW prin executarea unei game largi de activități, incluzând campanii de sensibilizare și colectare a SALW, gestionarea depozitelor, reducerea excedentelor, îmbunătățirea capacităților de marcare și urmărire, precum și îmbunătățirea controlului exporturilor de arme. Astfel, SEESAC a dobândit o capacitate unică și a acumulat experiență punând în aplicare intervenții regionale

multilaterale în contextul politic și economic comun al țărilor din regiune, asigurând responsabilitate națională și regională și sustenabilitate pe termen lung a acțiunilor sale și constituindu-se ca autoritatea regională principală în domeniul controlului SALW.

SEESAC are canale de comunicare bilaterale și multilaterale deschise cu toți actorii relevanți și organizațiile relevante. De asemenea, SEESAC reprezintă secretariatul Grupului regional de coordonare pentru arme de calibru mic și armament ușor (RSG). În plus, SEESAC reprezintă secretariatul Inițiativei privind abordarea regională de reducere a depozitelor (RASR). SEESAC este invitat cu regularitate să participe în toate forurile regionale relevante, cum ar fi reuniunile anuale UE-Balkanii de Vest ale miniștrilor justiției și afacerilor interne, Procesul NATO de schimb de informații structurale privind SALW și Procesul la nivel ministerial privind apărarea în Europa de Sud-Est (SEDM). SEESAC dispune de o amplă rețea de parteneriate formale și informale cu organizații cum ar fi RACVIAC (Centrul regional de asistență pentru verificarea și punerea în aplicare a controlului armelor) – Centrul pentru cooperare în domeniul securității și Forumul pentru cooperare în domeniul securității (FSC) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE). Cu regularitate, au loc reuniuni de coordonare cu alte agenții ale ONU, cum ar fi UNODC și UNODA, prin intermediul Acțiunii de coordonare a ONU privind armele de calibru mic (CASA), precum și al altor mecanisme. Astfel, SEESAC a devenit un nod regional și un punct focal pentru o gamă largă de chestiuni legate de reforma sectorului de securitate, cu o atenție deosebită asupra controlului SALW și a gestionării depozitelor. Cu sediul la Belgrad, SEESAC funcționează în prezent în întreaga ESE, având activități în Albania, Bosnia și Herțegovina (BiH), Kosovo*, Republica Moldova, Muntenegru, Serbia și fosta Republică iugoslavă a Macedoniei (FYROM). În trecut, SEESAC a funcționat de asemenea în Bulgaria, Croația și România. Responsabilitatea regională este asigurată prin intermediul CCR, precum și al RSG în cadrul căruia reprezentanți ai tuturor statelor din ESE asigură orientare strategică, inițiative și cereri pentru activități SEESAC.

SEESAC a experimentat o abordare bazată pe rezolvarea problemelor comune prin inițiative regionale care a dat rezultate impresionante în ESE nu doar datorită schimbului de informații cruciale și promovării unei concurențe regionale sănătoase pe care o generează, ci mai degrabă întrucât contribuie la obținerea unor rezultate coerente și ușor măsurabile printr-o modalitate punere în aplicare holistică. Participarea SEESAC la toate procesele și inițiativele regionale relevante (cum ar fi SEDM, RASR și RACVIAC) asigură un schimb de informații rapid și imparțial, o cunoaștere solidă a situației și imaginea prospectivă necesară pentru a asigura o punere în aplicare fără risc de suprapunere și în conformitate cu nevoile actuale ale guvernelor și regiunilor, precum și cu tendințele de evoluție.

SEESAC își bazează toate activitățile pe datele de bază colectate și asigură aprobarea și sprijinul politic al părților interesate la nivel național ca o condiție preliminară pentru acțiune. SEESAC a pus în aplicare proiectele sale anterioare cu finanțare din partea Uniunii cu o rată de realizare foarte ridicată, asigurând rezultate de proiect sustenabile prin dezvoltarea și încurajarea responsabilității naționale a proiectelor și a activităților sale și promovând coordonarea regională, schimbul de experiență și de bune practici, precum și cercetarea regională. Expertiza privind SALW și cunoștințele sale aprofundate referitoare la afacerile regionale și părțile interesate relevante îi asigură SEESAC rolul celui mai potrivit partener de punere în aplicare pentru această acțiune specifică.

De asemenea, proiectul completează eforturile existente la nivel național care urmăresc un maximum de sinergii. În ceea ce privește în special BiH, proiectul completează alte două proiecte, și anume:

- proiectul EXPLODE, finanțat de componenta pe termen scurt a instrumentului Uniunii care contribuie la stabilitate și pace și pus în aplicare de Biroul PNUD din Sarajevo în parteneriat cu Misiunea OSCE în BiH, pentru a spori siguranța populației BiH prin reducerea depozitelor instabile de muniții și sporirea siguranței depozitării;
- proiectul SECUP BiH pentru actualizări de securitate ale depozitelor de muniții și arme, care este pus în aplicare în comun de Misiunea OSCE în BiH și de Ministerul Apărării din BiH și pentru care EUFOR asigură expertiză tehnică și monitorizează aspectele de siguranță și securitate ale punerii în aplicare a proiectului.

SEESAC va acționa prin mecanismul de coordonare instituit de Ministerul Apărării și actorii internaționali și va asigura cu regularitate legătura cu EUFOR Althea, Misiunea OSCE în BiH și Biroul PNUD din Sarajevo, pentru a asigura coordonarea continuă și complementaritatea cu proiectele respective, precum și cu eforturile în curs ale comunității internaționale de abordare a chestiunii stocurilor excedentare de muniții convenționale deținute de

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

Ministerul Apărării din BiH și în vederea unor posibile planuri de viitor pentru o campanie de colectare a armelor convenționale ilegale în BiH. În faza anterioară, au fost realizate câștiguri semnificative prin cooperare și coordonare strânsă cu aceste două proiecte, care au condus la rezultate mai eficiente.

Proiectul propus face parte din programul mai larg și SEESAC va lucra în coroborare cu următoarele eforturi internaționale de asistență:

- în Muntenegru, proiectul MONDEM, gestionat de PNUD în parteneriat cu OSCE, este conceput pentru a acționa cu privire la reducerea riscurilor de proliferare prin dezvoltarea unor sisteme sigure și securizate de gestionare și infrastructură de depozitare a munițiilor convenționale, reducerea riscurilor de explozie pentru comunități printr-o demilitarizare inofensivă pentru mediu, distrugerea deșeurilor toxice periculoase (combustibil lichid pentru rachete) și sprijinirea reformei în domeniul apărării prin distrugerea unei cantități limitate de sisteme de armament greu desemnate de Ministerul Apărării din Muntenegru;
- în Kosovo, proiectul privind reducerea riscurilor armelor de foc și explozivilor (FERM) (anterior KOSSAC), conceput inițial pentru a reduce violența armată în Kosovo și a spori siguranța comunităților, își propune să sprijine părțile interesate din Kosovo în ceea ce privește controlul posesiei ilegale pe scară largă și al circulației SALW și, printr-o gestionare bazată pe riscuri și o abordare bazată pe elemente concrete, să reducă la minimum riscurile acestor arme și materiale explozive;
- în Serbia, proiectul CASM, finanțat de Departamentul de Stat al Statelor Unite, PNUD și OSCE, este conceput pentru a spori securitatea și siguranța depozitelor predefinite de muniții convenționale și eliminarea munițiilor excedentare raportate.

În plus, proiectul va viza coordonarea cu noi inițiative în FYROM prin care se urmărește creșterea capacităților poliției de gestionare a depozitelor.

Totodată, SEESAC asigură legătura cu OSCE, NATO și Norwegian People's Aid, precum și cu alți actori relevanți, în vederea asigurării unor complementarități de acțiune, a unor termene de intervenție și a eficienței costurilor în privința utilizării resurselor.

3. Descrierea proiectului

Noua fază a proiectului SEESAC va consolida baza creată de realizările în temeiul Deciziei 2013/730/PESC și se va axa pe patru domenii principale, menținând abordarea holistică privind combaterea amenințării reprezentate de SALW în regiune. Cele patru domenii abordează nivelul strategic/de politici, precum și aspectele operaționale, combinând abordări mai tradiționale de control al SALW, cu accent pe capacitățile de asigurare a respectării legii și crearea de rețele prin analizarea principalelor amenințări (depozite mari insuficient securizate, lipsa de informații, creșterea traficului ilicit, posesia ilicită pe scară largă). În special, proiectul va avea drept rezultate:

- sporirea cooperării regionale, a schimbului de cunoștințe și a schimbului de informații care să conducă la consolidarea capacităților pentru elaborarea unor politici bazate pe elemente concrete;
- îmbunătățirea capacității de PSSM prin actualizări în materie de securitate a infrastructurii, reducerea excedentului și formare;
- consolidarea capacităților de marcare, urmărire și evidență;
- reducerea posesiei ilicite și a utilizării abuzive a armelor de foc prin sprijinirea campaniilor de sensibilizare și colectare;

Strategia proiectului se bazează pe abordarea unică a SEESAC de a consolida și de a favoriza încrederea și cooperarea în regiune, drept condiție prealabilă pentru realizarea unor schimbări transformatoriale concrete și măsurabile. În special, la nivel regional, diferitele procese facilitate de SEESAC, care implică atât factori de decizie, cât și practicieni la nivel tehnic, s-au dovedit a fi un element esențial pentru a asigura un mediu favorabil pentru transferul de cunoștințe, schimbul de expertiză și schimbul de informații. Acest lucru a servit nu numai la creșterea capacităților în regiune, ci și, mai important, la consolidarea încrederii și stabilirea de punți de cooperare între instituții și experți individuali. La rândul său, atmosfera de încredere profesională permite progrese la nivel național privind aspectele abordate de proiect: PSSM, inclusiv reducerea excedentelor, marcarea, urmărirea și evidența, cooperarea la nivel operațional între organele de aplicare a legii și cooperarea transfrontalieră. În plus, abordarea privind cooperarea regională a făcut ca regiunea să fie mai transparentă și eficientă în eforturile sale de a controla

comerțul cu arme, rezultatul fiind că statele din ESE sunt printre cele mai transparente la nivel mondial în raportarea lor privind transferurile de arme. Prin urmare, proiectul va continua să încurajeze cooperarea regională drept element esențial propice pentru rezultate măsurabile.

Aria geografică de aplicare a proiectului este ESE, beneficiari direcți ai proiectului fiind Albania, BiH, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegrul, Serbia și FYROM. În plus, proiectul va urmări să faciliteze transferul de cunoștințe și de expertiză către țările din Europa de Est care se ocupă de aceleași probleme privind SALW, în special Ucraina și Belarus.

3.1. *Sporirea cooperării regionale, a schimbului de cunoștințe și a schimbului de informații care conduce la consolidarea capacităților pentru elaborarea unor politici bazate pe elemente concrete*

Obiectiv

Consolidarea în continuare a capacității de a elabora și de a pune în aplicare politici privind controlul SALW bazate pe elemente concrete, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, inclusiv standardele internaționale privind controlul SALW și, prin aceasta, contribuția la reducerea amenințării proliferării ilicite a SALW.

Descriere

Pornind de la abordarea de succes a facilitării constituirii de rețele la nivel regional, în special între autoritățile de acordare a licențelor pentru transferurile de arme (în cadrul procesului de schimb de informații la nivel regional) și comisiile SALW, care a condus la creșterea activității și îmbunătățirea politicilor, această componentă va continua să faciliteze cooperarea regională dintre comisiile SALW prin reuniuni regionale periodice, schimb de informații și lucrări privind colectarea datelor și sporirea capacității pentru elaborarea unor politici bazate pe elemente concrete. Activitățile din cadrul acestei componente vor duce la sporirea capacității de elaborare de politici prin îmbunătățirea colectării de date și a analizelor, inclusiv anchete detaliate; schimbul de informații la nivel regional și sporirea cunoștințelor și a înțelegerii între factorii de decizie și responsabili cu punerea în aplicare cu privire la complexitatea problematicei controlului SALW. Transparența transferurilor de arme va crește, de asemenea, prin integrarea procesului de schimb de informații la nivel regional privind transferurile de arme în procesul de cooperare dintre comisiile SALW, precum și prin sprijinul pentru continuarea transparenței transferurilor de arme în ESE. În plus, această componentă are în vedere transferul expertizei obținute de ESE în alte regiuni pentru a sprijini intervențiile Uniunii în alte domenii. În cele din urmă, această componentă va oferi, de asemenea, asistență tehnică prin intermediul unor activități de cercetare și informări relevante în materie de politici, specifice și la cerere, pentru factorii de decizie.

În mod specific, proiectul are în vedere facilitarea în continuare a procesului de schimb de informații la nivel regional prin:

- reuniuni regionale formale ale comisiilor SALW și organismele relevante de elaborare a politicilor (de două ori pe an), care să se axeze pe schimbul de informații, schimbul de cunoștințe și standardizare, precum și formare;
- transferul de expertiză în Belarus și Ucraina prin facilitarea participării la reuniuni formale restrânse și traducerea și difuzarea instrumentelor existente de control al SALW.

De asemenea, capacitățile pentru elaborarea unor politici bazate pe elemente concrete vor fi consolidate prin:

- îmbunătățirea și actualizarea bazei de referință privind situația SALW la nivel regional prin intermediul unui studiu regional privind SALW (inclusiv anchete naționale), evaluând astfel modificările de la ultimul studiu (2006), pe baza unei metodologii îmbunătățite;
- consolidarea capacităților de colectare și analiză a datelor prin dezvoltarea și actualizarea continuă a unui instrument de monitorizare bazat pe platforma online a SEESAC „Vizarea armelor”, consolidată prin difuzarea periodică a unui monitor SALW ESE care să compileze date relevante și să permită urmărirea tendințelor;
- consolidarea gestionării cunoștințelor prin colectarea sistematică a lecțiilor învățate și menținerea platformei online de schimb de informații și consolidarea acesteia prin dezvoltarea de produse bazate pe cunoaștere, la cerere, relevante pentru politici;
- furnizarea de consiliere și expertiză tehnică la cerere pentru a consolida dezvoltarea, elaborarea, adoptarea și punerea în aplicare a politicilor.

Pentru a spori eficacitatea politicilor de control al SALW și a asigura faptul că punerea lor în aplicare îmbunătățește securitatea atât pentru femei, cât și pentru bărbați, perspectiva de gen va fi integrată în politicile de control al SALW și abordată prin consiliere și expertiză tehnică, dezvoltarea de produse bazate pe cunoaștere și formare, cu accent deosebit pe violența domestică.

Acest lucru va fi realizat prin intermediul unei abordări pe deplin participative, oferind astfel nu numai produsele finite, ci și dezvoltarea capacităților și sprijinul de adoptare pentru instituțiile-cheie, asigurând prin urmare sustenabilitatea intervenției.

Rezultatele proiectului/indicatori de punere în aplicare

Proiectul va contribui la reducerea riscurilor de proliferare prin consolidarea capacităților pentru elaborarea, adoptarea și punerea în aplicare a unor politici de control al SALW bazate pe elemente concrete prin:

- publicarea unui studiu privind SALW și instituirea unei baze de referință actualizate;
- asigurarea colectării, analizei și difuzării periodice a datelor;
- dezvoltarea sau actualizarea a până la 10 produse bazate pe cunoaștere, relevante pentru politici;
- asigurarea schimbul de informații, a transferului de cunoștințe și a standardizării;
- consultanță tehnică și dezvoltarea capacităților prin furnizarea a până la trei cursuri de formare;
- organizarea unui număr de până la șase reuniuni formale ale comisiilor SALW;
- facilitarea transferului de cunoștințe.

3.2. Îmbunătățirea capacității de PSSM prin actualizări în materie de securitate a infrastructurii, reducerea excedentului și formare

Obiectiv

Reducerea riscului de proliferare prin sporirea securității depozitelor de arme și muniții și reducerea stocurilor excedentare de SALW și muniție aferentă din depozite.

Descriere

Din 2010, SEESAC utilizează cu succes o dublă abordare privind: 1. îmbunătățirea securității locurilor de depozitare; și 2. consolidarea capacității personalului responsabil de gestionarea depozitelor, sporirea în mod semnificativ a dispozițiilor privind securitatea și reducerea riscului de proliferare nedorite a depozitelor de SALW și muniție aferentă. În conformitate cu o abordare cuprinzătoare privind PSSM de SALW și muniție aferentă, noua fază va extinde această abordare prin fuzionarea sa cu reducerea excedentelor, reducând prin urmare și mai mult riscurile de proliferare. Așadar, proiectul va continua să îmbunătățească securitatea depozitelor de arme și muniții în ESE, asigurând în continuare asistență specifică de natură tehnică și în materie de infrastructură, în conformitate cu standardele internaționale și cu cele mai bune practici internaționale.

Deși securitatea în locurile de depozitare militare a crescut în mod semnificativ în temeiul Deciziei 2013/730/PESC, SEESAC a identificat stocuri ale poliției și ministerelor de interne ca domeniu de preocupare din cauza lipsei capacității de securizare, a capacităților inadecvate de menținere a evidenței și de gestionare a depozitelor, precum și a sistemelor mai complexe care includ arme utilizate în formații, precum și arme de foc confiscate. Prin urmare, această componentă va sprijini ministerele de interne și serviciile de poliție cu scopul:

- de a spori securitatea depozitelor prin actualizări ale infrastructurii specifice eficiente din punct de vedere al costurilor la instalațiile de depozitare ale poliției din Albania, BiH, Republica Moldova, Muntenegru, Serbia și Kosovo. Actualizările se vor axa pe depozitele centrale ale poliției, precum și pe încăperile pentru elemente de probă din principalele secții de poliție în vederea asigurării celei mai eficiente și rentabile creșteri a securității depozitelor;

- de a distruge până la 50 000 de SALW excedentare și confiscate în regiune, precum și până la 500 000 de muniții SALW;
- de a asigura dezvoltarea capacităților prin formarea unei echipe regionale de formatori ai Ministerului de Interne și sprijinul pentru cursuri de formare la nivel național privind PSSM, pe baza programelor-pilot SEESAC utilizate în temeiul Deciziei 2013/730/PESC.

Rezultatele proiectului/indicatori de punere în aplicare

Proiectul va avea drept rezultat o scădere semnificativă a vulnerabilităților de proliferare a SALW prin sporirea securității depozitelor și reducerea numărului de SALW excedentare și confiscate, a explozivilor și munițiilor depozitate de ministerele de interne și serviciile de poliție în Albania, BiH, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegru și Serbia:

- Sporirea securității locurilor de depozitare centrale (7) în conformitate cu standardele și cu cele mai bune practici la nivel internațional;
- Sporirea securității încăperilor pentru elemente de probă (15);
- Distrugerea unui total de până la 50 000 de arme convenționale;
- Demilitarizarea și distrugerea unui total de până la 500 000 de muniții și explozivi cu risc de proliferare.

3.3. Consolidarea capacităților de marcare, urmărire și evidență

Obiectiv

Reducerea amenințării traficului ilicit de arme de foc prin consolidarea capacităților de asigurare a respectării legii în ESE în ceea ce privește marcarea și urmărirea, printr-o abordare vizând o cooperare regională, bazată pe consolidarea colectării, analizei și schimbului de informații.

Descriere

Având în vedere creșterea traficului ilicit de arme de foc către Uniune, precum și creșterea utilizării armelor de foc în criminalitatea organizată și în incidentele teroriste, elaborarea unor sisteme și mecanisme robuste de colectare și schimb de informații reprezintă un element esențial în eforturile de combatere a acestei amenințări. Prin urmare, în ultimii câțiva ani s-au depus eforturi semnificative pentru a spori cooperarea, precum și pentru a consolida cunoașterea și înțelegerea fenomenului traficului de arme, concepându-se în același timp măsuri eficiente de atenuare. Prin activitatea sa de lungă durată în regiune și mai ales prin punerea în aplicare cu succes a Deciziei 2013/730/PESC, inclusiv instituirea și facilitarea rețelei de experți în materie de arme de foc în ESE (SEEFEN), SEESAC s-a aflat în avangarda acestor eforturi, acționând în calitate de organizator al proceselor de cooperare, lucrând totodată pentru a spori capacitatea agențiilor de aplicare a legii privind marcarea, urmărirea și evidența, inclusiv prin asistență tehnică și sprijin pentru instituirea și consolidarea sistemelor de evidență. Această activitate va consolida baza creată în perioada anterioară prin:

- consolidarea în continuare a SEEFEN, utilizând-o totodată ca platformă pentru o cooperare sporită între agențiile de aplicare a legii în ESE cu scopul de a combate traficul ilicit de SALW și muniție aferentă. În special, SEEFEN va fi sprijinită prin facilitarea continuă a reuniunilor la nivel de experți (de două ori pe an) și sporirea schimbului de informații. În plus, se va acorda sprijin experților în materie de arme de foc prin activități specifice de formare și sprijin consultativ tehnic pe lângă furnizarea specifică de asistență tehnică, eficientă din punctul de vedere al costurilor, prin furnizarea de echipamente (mașini de marcare la import) pentru agențiile de aplicare a legii;
- sprijinirea înființării, în toate cele șapte entități beneficiare, a unor puncte focale privind armele de foc – unități de colectare și analiză a informațiilor la nivel central, care să sprijine anchetatorii și procurorii și să permită consolidarea și actualizarea imaginii de ansamblu asupra informațiilor privind traficul cu arme de foc din și prin ESE;

- valorificarea activității desfășurate cu privire la consolidarea sistemelor de înregistrare și a capacităților serviciilor de informații balistice, precum și valorificarea recomandărilor cuprinse în studiul de fezabilitate la nivel regional;
- colaborarea strânsă cu sistemul iARMS al Interpolului pentru a sprijini capacitatea serviciilor de poliție din ESE de a colecta, prelucra și face schimb de date privind SALW pierdute sau furate.

Toate activitățile SEEFEN se vor desfășura în strânsă coordonare cu Europol, Grupul experților europeni în materie de arme de foc, DG Migrație și Afaceri Interne, Interpol, Eurojust și Frontex, precum și alți actori relevanți, și vor contribui la eforturile depuse de toți cei menționați. Această parte a proiectului sprijină consolidarea statului de drept efectiv, limitarea, înregistrarea și măsurarea cantităților și cererii de SALW. Proiectul este conceput în conformitate cu Programul de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu SALW sub toate aspectele sale, cu Instrumentul internațional de urmărire, Protocolul ONU privind armele de foc, Directiva 91/477/CEE a Consiliului și Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului și, prin urmare, va consolida punerea în aplicare a acestora prin îmbunătățirea capacității instituțiilor din ESE privind marcarea, urmărirea și evidența armelor, axându-se în special pe capacitățile de consolidare a unei imagini de ansamblu adecvate în domeniul informațiilor pentru a concepe măsuri eficace de combatere a amenințării reprezentate de trafic.

Rezultatele proiectului/indicatori de punere în aplicare:

- consolidarea și sporirea activității SEEFEN prin organizarea a șase reuniuni (de două ori pe an), care să se axeze pe crearea de rețele și schimbul de informații între experții în materie de arme de foc în cadrul asigurării respectării legii;
- îmbunătățirea platformei de schimb de informații online SEEFEN;
- consolidarea capacităților membrilor SEEFEN prin cursuri de formare specifice și furnizarea de sprijin tehnic și consultativ;
- crearea și funcționarea unor puncte focale privind armele de foc în toate cele șapte entități beneficiare;
- sporirea capacităților criminalistice de urmărire;
- instituirea unui sistem de marcare eficace prin achiziționarea de mașini de marcare;
- consolidarea capacității de a schimba informații și date operative privind armele de foc în ESE;

3.4. Reducerea posesiei ilicite și a utilizării abuzive a armelor de foc prin sprijinirea campaniilor de sensibilizare și colectare

Obiectiv

Sporirea securității regionale prin combaterea posesiei ilicite pe scară largă de arme de foc prin intermediul campaniilor de sensibilizare și colectare.

Descriere

Moștenirea conflictelor trecute, precum și atașamentul tradițional față de arme în rândul populației în ESE au creat o problemă gravă prin posesia de arme ilegale la scară largă (estimată la câteva milioane de unități). Aceasta reprezintă o amenințare gravă la adresa păcii și stabilității nu numai în regiune, ci și în afara acesteia. În pofida unor succese în urma eforturilor din trecut de a o combate, posesia ilicită rămâne semnificativă în întreaga regiune, alimentând potențial partea de ofertă din traficul ilicit către Uniune. Totuși, această problemă necesită o soluție pe termen lung, care să se axeze pe schimbarea atitudinilor și percepțiilor prin intervenții punctuale susținute. Complexitatea chestiunii impune o regândire a abordărilor adoptate până în prezent și necesitatea de a stabili o analiză de referință solidă cu privire la motivele pentru care persoanele nu renunță la armele ilegale. Faza anterioară a arătat necesitatea unor eforturi susținute de informare și sensibilizare pentru a reduce posesia ilicită de arme de foc, care rămâne una dintre amenințările imediate. Prin urmare, această componentă propune un efort mai susținut de sensibilizare cu privire la pericolele reprezentate de posesia ilegală, precum și de mărirea ratei de predare a SALW prin utilizarea unor metodologii și abordări inovatoare axate pe cetățean. Acest lucru se va realiza prin următoarele:

- un studiu regional care să stabilească o înțelegere cuprinzătoare a fenomenului care determină posesia ilicită de arme;

- dezvoltarea și punerea în aplicare a unor campanii inovatoare de sensibilizare și (dacă este posibil) de colectare care să urmărească reducerea nivelurilor de posesie ilicită.

Activitățile vor fi desfășurate în parteneriat cu o serie largă de instituții și organizații ale societății civile, creând astfel o bază pentru eforturile pe termen lung de abordare a acestei probleme.

Rezultatele proiectului/indicatori de punere în aplicare:

Proiectul va contribui la reducerea globală a cererii și a posesiei de arme ilicite prin:

- îmbunătățirea înțelegerii fenomenului posesiei ilicite printr-un studiu aprofundat vizând atitudinea;
- sporirea conștientizării pericolelor reprezentate de posesia ilicită de arme, muniții și explozivi prin desfășurarea de campanii în întreaga regiune.

4. Beneficiari

Beneficiarii direcți ai proiectului vor fi instituțiile naționale responsabile cu controlul SALW în ESE. În ceea ce privește gestionarea depozitelor, ministerele de interne și serviciile de poliție din Republica Albania, BiH, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegru, Serbia și FYROM vor beneficia de dezvoltarea capacităților, îmbunătățirea infrastructurii legate de depozite și sprijinirea reducerii depozitelor. Aceste ministere vor fi, de asemenea, beneficiarii direcți ai capacităților sporite pentru marcarea, urmărirea și evidența SALW și vor profita de beneficiile rețelei experților în materie de arme de foc la nivel regional. În final, comisiile pentru SALW și alte instituții responsabile cu controlul SALW în ESE vor beneficia de formare și schimb de informații, precum și de cooperarea regională. În plus, instituțiile-cheie însărcinate cu controlul SALW în Belarus și Ucraina vor beneficia de un transfer de cunoștințe limitat și specific.

Activitățile propuse sunt pe deplin conforme cu prioritățile naționale privind controlul SALW și au fost aprobate de autoritățile naționale relevante de control al SALW, demonstrând sprijinul și angajamentul acestora pentru obținerea de rezultate ale proiectului.

Populația generală a țărilor din ESE și din Uniune expusă riscului proliferării la scară largă a SALW vor beneficia în mod indirect de pe urma acestui proiect odată cu diminuarea riscului.

5. Vizibilitatea Uniunii

SEESAC va lua toate măsurile corespunzătoare pentru a face public faptul că acțiunea a fost finanțată de Uniune. Aceste măsuri vor fi luate în conformitate cu Manualul Comisiei privind comunicarea și vizibilitatea pentru acțiunile externe ale Uniunii Europene. SEESAC va asigura astfel vizibilitatea contribuției Uniunii printr-o strategie de marcă (*branding*) și publicitate adecvate, evidențiind rolul Uniunii, asigurând transparența acțiunilor sale și sensibilizând publicul cu privire la motivele adoptării deciziei, precum și cu privire la sprijinul acordat de Uniune pentru decizie și la rezultatele acestui sprijin. Materialele produse de acest proiect vor afișa în mod clar drapelul Uniunii Europene, în conformitate cu orientările Uniunii privind utilizarea și reproducerea corespunzătoare a drapelului.

Dat fiind că activitățile planificate variază în mare măsură în privința domeniului de aplicare și a naturii lor, se vor utiliza o serie de instrumente de promovare, inclusiv mass-media tradițională, site-uri internet, mijloace de comunicare sociale, precum și materiale informative și de promovare inclusiv grafică pe calculator, broșuri, buletine informative, comunicate de presă și altele, după caz. Publicațiile, evenimentele publice, campaniile, echipamentele și lucrările de construcții achiziționate în cadrul proiectului vor purta o marcă în consecință. Pentru a amplifica și mai mult impactul prin sensibilizarea diferitelor guverne naționale și a publicului, a comunității internaționale, a mass-mediei locale și internaționale, fiecărui grup vizat de proiect i se va adresa în limba corespunzătoare. Se va pune un accent deosebit pe noile mijloace de comunicare în masă și pe prezența online.

6. Durata

Pe baza experienței punerii în aplicare a Deciziei 2010/179/PESC a Consiliului și ținând seama de sfera de aplicare regională a proiectului, de numărul beneficiarilor, precum și de numărul și complexitatea activităților planificate, intervalul de punere în aplicare este de 36 de luni.

7. Cadrul general

Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a acestei acțiuni a fost încredințată PNUD, acționând în numele SEESAC, inițiativa regională care se desfășoară sub mandatul PNUD și al Consiliului de Cooperare Regională, succesor al Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est. SEESAC este brațul executiv al Planului regional de punere în aplicare privind combaterea proliferării armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) și ca atare acționează ca punct focal pentru toate chestiunile legate de SALW din regiunea Europei de Sud-Est (ESE).

PNUD, acționând în numele SEESAC, va deține responsabilitatea generală pentru punerea în aplicare a activităților de proiect și răspunderea pentru punerea în aplicare a proiectului. Durata proiectului este de trei ani (36 de luni).

8. Parteneri

SEESAC va pune direct în aplicare acțiunea în strânsă cooperare cu comisiile privind SALW, precum și cu ministerele de interne din Albania, BiH, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegru, Serbia și FYROM. Alte instituții relevante vor fi implicate îndeaproape, în special în cadrul activităților 3.4 în conformitate cu abordarea holistică multipartită instituită pentru controlul SALW.

9. Raportare

Raportarea, descriptivă precum și financiară, acoperă întreaga acțiune descrisă în acordul relevant specific cu privire la contribuție și în bugetul aferent, indiferent dacă această acțiune este finanțată integral sau cofinanțată de Comisie.

Trimestrial, se prezintă rapoarte intermediare descriptive pentru a înregistra și a monitoriza progresele către obținerea de rezultate esențiale.

10. Bugetul estimat

Costul total estimat al proiectului finanțat de Uniune este de 6 508 136 EUR.
